

2. Podpirati obrtna oblastva pri nadzorovanju zadrug kakor tudi pri drugih važnih združništva tičočih se zadevah;

3. Poročati trgovinskemu ministrstvu o njihovem delovanju in o tem, kar so zapazili, ter izvrševati po trgovinskem ministrstvu zaukazane poizvedbe glede združništva oziroma sodelovati pri izvrševanju teh naročil.

V svrhu izpolnitve svojih nalog stopili bodo združni instruktorji v neposredno dotiko z zadrugami in združnimi zvezami, in so opravičeni se s posvetovalnim glasom udeleževati pri posvetovanjih tistih odposlancev združnih zvez, kateri bodo kot obrtni svetniki fungirali pri političnih okrajnih oblastvih.

Zadruge in združne zveze so dolžne, dajati združnim instruktorjem vsa zahtevana pojasnila ter jim dovoljevati vpogled v vse zapisnike, knjige itd., katere stoje pod nadzorstvom obrtnega oblastva.

Svoji naredbi, v kateri je določen okvir delovanju nove institucije združnih instruktorjev, je trgovinsko ministrstvo dodalo obširno navodilo, v katerem je natančneje pojasnjeno, kaj zahteva od združnih instruktorjev, in kako naj uredijo svoje delovanje. Iz tega navodila posnemamo naslednje podatke:

Instruktorji bodo avtoritativni svetovalci obrtnih zadrug, in naj v prvi vrsti delujejo na to, da dosežejo zadruge tiste namene, katere jim je odkazal obrtni red. Poleg tega pa bode tudi njih naloga, obujati in oživljati smisel za združništvo ter obrtne kroge opozarjati na njega pomen za ohranitev in podporo obrtnega stanu. Zlasti bodo morali opozarjati, da zamore obrtna organizacija le tedaj roditi dobrega sadu, če jo vsak posameznik energično podpira.

V humanitarnem oziru bodo obrtni instruktorji posvečevali svojo pozornost bolniškim in podpornim društvom za mojstre, pomočnike in vajence, vajenškim zavetiščem, prenočevališčem za pomočnike, napravam za posredovanje dela, in delali na razširjenje registrovanih podpornih blagajn, na mejsebojnosti ustanovljenih bolniških, pogrebniških, invaliditetnih in rentnih zavarovalnic ter enakih naprav.

Nadalje imajo združni instruktorji dolžnost, delati na povzdigo strokovne in kupčijske izomike obrtnikov in vzpodbujati zadruge, da podpirajo obrtne nadaljevalne in strokovne šole, ter da poskrbe za učne delavnice, za perijodične strokovne tečaje za mojstre in pomočnike, za razstave vajenških del in tehniških pripomočkov, za tečaje v knjigovodstvu itd.

Največjo pozornost pa bodo morali združni instruktorji obračati na to, da bodo zadruge v večji meri kakor dosihdob pospeševale skupno gospodarske koristi svojih članov.

V ta namen bodo skušali spraviti obrtnike do spoznanja, da je tesna zveza na gospodarskem polju prvi pogoj za ohranitev in razvoj malih obrtnikov. V to svrhu bodo delali zlasti na to, da ustanove zadruge skupna gospodarska podjetja, kakor so skladišča za surovine,

skupne prodajalne in skupna skladišča, skupne delavnice, v katerih se bo delalo z motorji in se bodo porabljali moderni pripomočki itd.

Ker zamore obrtna zadruga samo tedaj uspevati, če ima urejeno in skrbno upravo, bodo združni instruktorji tudi v tej zadevi morali zadrugam na roke iti, in to se posebno s praktičnimi nasveti o upravljanju združnih funkcij, o knjigovodstvu, upravljanju blagajne sestavljanju izkazov itd. ter končno v obče gledali na to, da se primerno uredijo in preosnujejo tiste zadruge, katere sedaj ne uspevajo.

Ta kratki izvod iz jako obseženega navodila, ki ga je trgovinsko ministrstvo izdalo za združne instruktorje nam kaže, da bo ta nova institucija v korist doslej tako zanemarjenega obrtnega sadu, nam kaže, v kateri smeri misli sedanja vlada, da treba rokodelcem podpore v rešitev obrtnega stanu. Podlaga je prava. Mi stojimo že dlje časa na tistem stališču — to pričajo mnogi članki, katere smo priobčili — kakor trgovinsko ministrstvo. Ako bodo združni instruktorji postopali z vnemo in vestno ter skrbno, ne morda le birokratično, kakor je pri nas navada, zamogli bodo sila veliko storiti v korist rokodelstva.

Izvirni dopisi.

Z obrtnih krogov Idrijskih se nam poroča:

Nikdar se še ni toliko slišalo o idrijskih obrtnikih, kakor letos. Pisalo se je o njih po raznih časnikih, in napovedujejo se jim dobri časi. Gotovo niso nikjer obrtniki tako razpostavljeni raznim zabavljačem, kakor smo pri nas. Posebno odkar se je vršil shod trgovcev in obrtnikov v Ljubljani, se je začela pravcata gonja proti nam. A kdo se najbolj odlikuje med temi zabavljači. Čujte in strmite, dva tukajšna obrtnika, ki sta se že pred shodom izrazila in zažugala nekemu obrtniku: „Le udeležite se tega shoda, mi si vas bomo že zapomnili in vam pokazali.“

Glejte torej obrtniki, da si boste tudi vi zapomnili take ljudi. Obrtniki, ki so najslabše preskrbljeni, in najbolj razpostavljeni propadu te, da bi se ne smeli gani in nič storiti za svoj obstanek.

Mi smo se shoda udeležili v nadi, da se bode več v obrtnih zadevah govorilo, kakor se je, ali mi smo že izjavili svoje težnje in želje na pristojnem mestu. Za trgovske interese se pa gotovo ne bomo potegovali, ker trgovci nas naši ravno tako oškodujejo, kakor konsumna društva. Posebno kar novih trgovcev prične kupčevati, ti začnejo najprej s specerijskim blagom, kmalo potem napravijo zalogo s čevlji, precej škodujejo vsem čevljarjem in usnarjem, potem napravijo prodajo narejene obleke, klobukov in vsega kar rokodelci izdelujejo, tako da leži vse na enem kopu: krompir, maslo, čevlji, narejene obleke, in kar si more kdo misliti.

Želeti bi bilo, da bi tudi trgovci bolj pravilno sortirali svoje kupčijske predmete. Tudi to je čudno, da se le po gotovih osebah udriha. Na shodu so bile vse stranke zastopane. Bili so tam tudi socialni demokratje in kleri-

kalci. Nam se očita, da smo z liberalci romali. Temu ni bilo tako. Iz Idrije so bili na shodu trije krčmarji, ki niso liberalci, ali so se ga vendar udeležili, ker so ravno tako boje svoje kože, kakor liberalci, in trgovca g. Golita tudi ne omenijo, ki si je prvi naročil ustopnico za shod, in seveda, ker je mož značajan, se je tudi do časa dal pregovoriti.

Toliko na znanje dopisnikom raznih listov, s pristavkom, da za dovoljenje vas ne bomo nikdar prosili, kadar se bomo hoteli kakega shoda udeležiti, in vam svetujemo, da nas pustite v miru, drugače se vam utegne kaj enacega pripetiti, kakor se je bilo nekemu gospodu v Ljubljani. Posrebno pa pazi ti Lovre klobučarjev, da ne bodeš več obrtnikom nagajal.

Čevljarski strokovni tečaj v Tržiču.

Kakor smo že svoj čas poročali, se je bil dne 11. aprila t. l. otvoril v Tržiču strokovni tečaj za čevljarje. Ta tečaj je trajal do 20. maja. Po zaključenju tečaja priredila se je 21. in 22. maja v lepih prostorih tržiške ljudske šole razstava, v kateri so bili razpostavljeni na ogled izdelki obiskovalcev rečenega strokovnega tečaja. Predno izpregovorimo o tej razstavi, naj omenimo, da je strokovni tečaj trajal vsak dan od $\frac{1}{2}$ 4. ure popoldne do 9. ure zvečer, in da so ga nadzirali vodja obrtne šole gospod Josip Kragl, dalje član trgovinske zbornice gospod Andrej Gassner, in tovarnar gospod Karol B. Mally. Za obiskovanje tega tečaja se je oglasilo 26 udeležnikov in jih je 25 vztrajalo do konca.

Razstavljeni so bili ali popolnoma ali deloma izgotovljeni čevlji, mej njimi prav izborni izdelki, kakor tudi modeli od mavca in posnetki nog, dalje urezani vzorci, iz barvastega kartona urezani čevlji, kakor zgornji deli čevljev ter risarije.

Razen teh izdelkov so bili rastavljeni tudi učni pripomočki in pa petero pomožnih strojev, ki so se pri pouku rabili. Tri stroje je poslal c. kr. tehnološki obrtni muzej, dva stroja pa zaloga firme Linger Comp. v Ljubljani.

V nedeljo dne 21. maja je tržiški župan, tovarnar g. Karol B. Mally na slovesen način otvoril razstavo, na kar so si jo pod vodstvom strokovnega učitelja gospoda Jakoba Hulke navzočniki ogledali.

Razstavo je obiskovalo mnogo odličnih oseb. Dne 22. maja obiskoval jo je tudi g. ces. svetnik Murnik.

Razstava, ki se je v obče jako hvalila, je bila tisti dan zaključena.

Po zaključenju zbrali so se obiskovalci tečaja v gostilni g. Josipa Kavčiča, kamor je prišel tudi g. ces. svet. Murnik, da se poslove od strokovnega učitelja g. Hulke, kateri se je bil vsem priljubil. Izročili so mu jako lično izdelano zahvalno diplomo, za kateri izraz priznanja se je g. Hulka toplo zahvalil, vzpodbujajoč svoje učence, naj ostanejo vedno na potu napredka.

Udeležniki strokovnega tečaja so dosegli lep uspeh, a priznati se mora, da bi se bil tečaj javno ne omogočil, da niso dobili podpore in sicer od dež. odbora kranjskega 100 gld., od trgovske in obrtne zbornice 100 gld. od tovarne Mally & Golken 30 gld.. Glanzmann & Gassner 10 gld.



Križi in težave sosedu Antona z živinskimi boleznimi.

Rjava kobilica stori.

Štiri tedne pozneje je prišel čas, da rjava kobilica stori. Anton se je že mislil, da postavi kobilico v žrebičnjak, sicer pa se niso brigali za njo.

„Lahko delo ji ne škodi“ reče sosed. „Ker pa je bilo vreme lepo in gorko, bila je rjavica skoraj celi dan rabljena na polju.“

Bila je živahna, in jed ji je dobro teknila, istotako ni bilo videti obsežnih zateklin na zadnjih bedrih, na trebuhu in na vimenu kakor prej pri sivi kobili. Čas nosnosti je že prešel. Kmet je izračunal, da je rjavica ravno 338 dni breja, peljal jo je namreč dne 21. maja lanskega leta k žrebcu. Morala je kakega 25. aprila storiti, in danes je bil že 23. april. Ta račun se je izkazal pravilnim. Za kobilico so napravili prostor, kjer je lahko tekala sem in tje. Mesto so zaprli z oboji.

Če je prišla kobilica domov, postavili so jo vedno v žrebičnjak.

Dne 25. aprila je postala kobilica nekoliko nemirna. Stopicala je po hlevu plašljivo sem pa tje. Tudi je legla enkrat mej jedjo. Sosed je bil po naključju v hlevu in je to tudi opazil. Menil je, dolgo časa ne bo prešlo, da kobilica stori. Na noben način se ne sme več kobilica odstraniti od hiše.

Rjavica je pojedla z veliko slastjo svoje omelce hrane, in nekaj ur po jedi ni bilo ničesar opaziti, kar bi dalo povod, da bi kobilica kmalu storila.

Vreme je bilo prijazno, solnce je sijalo, bilo je mirno, kakor pred nevihto.

Zategadelj upreže Anton zopet svojo kobilico, katera je opravljala delo z veseljem kakor prej.

Anton je bil osebno prisoten zunaj pri delu. Pazil je se strogim očesom na rjavko, je-li ne bi postala nemirna, ali pa se ne bi pokazali kaki popadki. Pri prvem znamenju peljal bi jo v bližnji hlev.

Po nekkih urah je bilo delo končano; kmet je peljal svoje konje v hlev. Kobilica je snedla svojo hrano se slastjo. Iz skrbi so pa zmanjšali hrano za dobro tretjino.

Ob 8. uri bil je Anton še v hlevu. Mislil je, da danes zvečer gotovo ne bo nič.

Šel je zopet ob deveti uri v hlev s svojim sesedom, ki ga je posetil. Bilo je precej temno, le mala petrolejka